

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/12417,W-zwierciadle-ogloszen-drobnych-Zycie-codzienne-na-Slasku-w-latach-1945-1949.html>
03.05.2024, 21:09

W zwierciadle ogłoszeń drobnych. Życie codzienne na Śląsku w latach 1945–1949

Sebastian Ligarski, W zwierciadle ogłoszeń drobnych. Życie codzienne na Śląsku w latach 1945–1949, Wrocław 2007, 270 s.

Cecylia Błońska na łamach „Prasy Polskiej” w 1973 r. pisała: „Tego, że inseraty – a zwłaszcza ogłoszenia drobne – stanowią atrakcyjną lekturę, wszystkim, którzy stykają się z prasą na co dzień udowodnić nie ma potrzeby”. W konkluzji autorka stwierdziła, że „Małe ogłoszenia, większy anons, duży inserat – samoistne zapisy obyczaju epoki – żyją i żyć winny własnym życiem”.

Niniejsza książka została napisana w oparciu o 194 756 inseratów zamieszczonych na łamach trzech śląskich dzienników: „Pioniera”, „Słowa Polskiego” oraz „Dziennika Zachodniego”. Celem publikacji jest wskazanie na wartość ogłoszeń drobnych jako źródła do badań nad życiem codziennym i przybliżenie warunków życia na Śląsku w możliwie szerokiej perspektywie czasowej – w latach 1945–1949. (...)

Przeprowadziliśmy wnikliwą analizę ponad 194 tysięcy inseratów. Taka liczba poddanych badaniu anonsów implikuje stwierdzenie, że mamy do czynienia ze źródłem masowym, umożliwiającym wyciągnięcie ogólnych sądów, sformułowanie tez oraz poddanie weryfikacji niektórych dotychczasowych ustaleń prezentowanych w literaturze przedmiotu. Badania prowadziliśmy przeglądając każdy z

numerów wykorzystanych dzienników i zliczając inseraty w obrębie każdej rubryki. Choć interesowała nas głównie zawartość treściowa inseratów, nie zrezygnowaliśmy jednakże z podjęcia kilku bardziej szczegółowych badań statystycznych w losowo wybranych numerach periodyków. W pracy zastosowano podział tematyczny, którego dokonano po przeczytaniu wszystkich ogłoszeń. Wydzielono siedem rozdziałów, do których dopasowano bardziej szczegółowe zagadnienia. Wydaje się, że tak dobrana tematyka pokazuje źródło jako istotny materiał do badań nad życiem codziennym na Śląsku w obranym zakresie chronologicznym. Podział ten jest subiektywny i zdajemy sobie sprawę z tego, że wiele wątków, które wynikały z lektury ogłoszeń drobnych, zostało pominiętych bądź potraktowanych bardzo pobieżnie. Istotną trudnością w badaniu inseratów było to, iż wiele z nich można zakwalifikować do różnych grup tematycznych, a zdarzają się również takie ogłoszenia, które spełniają wymogi prezentacji w kilku tematach (przykładowo – inseraty handlowe czy dotyczące poszukiwania pracy). Niemniej wydaje się, że przedstawione w niniejszej pracy wyniki badań przemawiają za przydatnością ogłoszeń drobnych w warsztacie badawczym historyka, i to nie tylko prasoznawcy.

(Fragment *Wstępu*)

Książka została uhonorowana Nagrodą KLIO 2007 II stopnia w kategorii monografii naukowych.

Gdzie kupić publikacje: